

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **R.H.**
dot. zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 20 grudnia 2024 r. sygn. akt I KO 102/24
o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 29 września 2020 r., sygn. akt II AKa 78/19,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 26 marca 2025 r.,
wniosku skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego M.S. od rozpoznawania
sprawy sygn. akt I KZ 8/25.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęło zażalenie R.H. na postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2024 r. o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 29 września 2020 r. Na obecnym etapie procedowania, po wylosowaniu sędziego referenta i po zawiadomieniu strony o

składzie rozpoznającym sprawę, skazany złożył wniosek o wyłączenie sędziego M.S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego był zasadny.

Jest bezsporne, że pan M.S. został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego Izby Karnej na podstawie postanowienia Prezydenta RP z 10 października 2018 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z 8 grudnia 2017 r., w dniu 28 sierpnia 2018 r. uchwałą nr 331/18 ostatecznie uznanej za nieważną w dniu 11 października 2021 r. przez Naczelny Sąd Administracyjny. Wadliwość powyższej procedury omówiona została w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, wynika też z normatywnej treści art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Rolą powołanych przepisów jest zagwarantowanie stronie prawa do bezstronnego, niezależnego i niezawisłego sądu, a takim może być wyłącznie sąd ustanowiony ustawą. W omawianej sprawie złożenie przedmiotowego wniosku o wyłączenie wskazuje w sposób oczywisty, że strona dostrzegła wady w procedurze powołania na stanowisko sędziego SN M.S., które będą prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, gdyby zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę. Badanie zasadności wniosku należało poprzedzić dywagacją, że każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPC wykładnią standardu z art. 6 ust. 1 EKPC (zob. post. SN: z 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z 22 marca 2022 r., I KZP 13/21; z 15 września 2022 r., I KO 75/21), a to skutkuje przyjęciem, że rozstrzyganie w sprawie przez osobę powołaną do Sądu Najwyższego na stanowisko sędziego w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, ale także standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Takie stanowisko miało miejsce w wyrokach EKPC przeciwko Polsce: z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19 w sprawie Reczkowicz, z 8

listopada 2021 r., nr 49868/19 i nr 57511/19 w sprawie Dolińskiej-Ficek oraz Ozimka oraz z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20 w sprawie Advance Pharma sp. z o.o. a punkt widzenia Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 16 września 2022 r., III KK 339/22 głoszący, że wejście w życie przepisów art. 29 § 4 – 25 ustawy o Sądzie Najwyższym nie może prowadzić do obniżenia standardu dopuszczalności badania bezstronności (...) sędziowskiej oraz określenia skutków ich braku, wypracowanego w orzecznictwie TSUE i ETPCz” – ostatecznie dopełniło zasadności twierdzenia, że realizacja standardów wynikających z przepisów art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych wymagało wyłączenia od rozpoznania sprawy I KZ 8/25 pana M.S.

Z tych powodów, kierując się zagwarantowaniem stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu zapewnionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPC), a także biorąc pod uwagę konieczność wyeliminowania niepożądanych skutków prawnych w postaci żądania wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 3 k.p.k. oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed odpowiedzialnością odszkodowawczą, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł.]